

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

โรคและแมลงศัตรูมะเขือเทศที่สำคัญ

การระบาดของโรคและแมลง ในเขตพื้นที่ปลูกมะเขือเทศ ตำบลสันติสุข อำเภอจอมทอง ในฤดูปลูกที่ผ่านมาไม่ค่อยรุนแรงมากนัก เกษตรกรผู้ปลูกมะเขือเทศได้รับความเสียหายบ้างแต่เป็นส่วนน้อย โรคและแมลงศัตรูมะเขือเทศที่สำรวจพบมีดังนี้

โรคใบไหม้ (Late blight) สาเหตุเกิดจากเชื้อ (*Phytophthora infestans*)

ลักษณะอาการ โรคนี้เจริญได้ดีในสภาพความชื้นสูง และอุณหภูมิต่ำ พบว่ามี การระบาดในต้นเดือนมกราคม สีเขียวคล้ำปนดำคล้ายถูกน้ำร้อนลวก เกษตรกรเรียกว่า โรคโยคีดำ ในสภาพเหมาะสม แผลจะขยายอย่างรวดเร็ว ขอบแผลจะมีสีเหลืองอ่อน ในตอนเช้าตรู่จะมีเชื้อราสีขาวหรือม่วง เกิดขึ้นในส่วนต่อระหว่างแผลและขอบใบ ต่อมาใบ จะแห้งและร่วง ถ้าเกิดกับผลแผลจะมีสีเทาดำขยายไปทั่วผล ต่อจากนั้นแผลจะเปลี่ยนเป็นสี น้ำตาลผิวของแผลจะขรุขระผลของมะเขือเทศที่ถูกเชื้อเข้าทำลายจะเน่าภายใน 1 อาทิตย์

การป้องกันกำจัด โดยการฉีดพ่นยาจำพวก metalaxyl ฉีดพ่นในอัตรา ประมาณ 20-40 กรัม ผสมกับน้ำ 20 ลิตร หรือใช้ยาจำพวก Captafal ทำการฉีดพ่นใน อัตรา 380 กรัมต่อพื้นที่ 1 ไร่

โรคใบหงิกเหลือง (Yellow leaf curl)

โรคนี้จัดเป็นโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสที่สำคัญที่สุด สามารถระบาดได้ตลอดปี โรคนี้เมื่อระบาดอย่างรุนแรงทำให้ผลผลิตต่ำมากจนถึงไม่ได้ผลผลิตเลย จากการสำรวจ พบว่าในเขตปลูกมะเขือเทศบ้านสันมะค่า และหมู่บ้านใกล้เคียงในบางพื้นที่ มีการระบาดของ โรคนี้ค่อนข้างมาก เกษตรกรบางรายไม่สามารถเก็บผลผลิตได้เลย

ลักษณะอาการ อาการยอดหดเป็นคลื่น ขนาดของใบเล็กลง สีของใบเป็นสีเขียวอ่อนหรือสีเหลือง ถ้าหากระบาดรุนแรงยอดจะเกาะกันเป็นกระจุก ดอกจะร่วง เชื้อสาเหตุในประเทศไทยยังไม่สามารถยืนยันเชื้อสาเหตุได้ แต่จากการศึกษาหลายแห่งพบว่าการระบาดของเชื้อไวรัสจากต้นหนึ่งไปยังต้นอื่น ๆ ได้โดยมีแมลงหวี่ขาวเป็นพาหะ การเข้าทำลายเริ่มตั้งแต่ระยะต้นกล้าจนกระทั่งอายุ 45 วัน

โรคใบจุด (Leaf spot)

สาเหตุเกิดจากเชื้อ Alternaria solani

ลักษณะอาการ แผลที่เกิดขึ้นกับใบจะเป็นสีน้ำตาลกลมมีวงแหวนซ้อนกันอยู่บนแผลหลาย ๆ แผลบนใบ ขนาดของแผลมีตั้งแต่หัวเข็มหมุดจนถึงขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว แผลจะเป็นสีเหลือง ทำให้ใบแห้งและร่วงในที่สุด

การป้องกันกำจัด โดยฉีดพ่นยาจำพวก Maneb ในอัตรา 2-3 กรัมต่อน้ำ 1 ลิตร ฉีดทุก 5-10 วัน ก่อนการติดผลครั้งแรก

หนอนเจาะผลมะเขือเทศ (Heliothis armigera)

หนอนชนิดนี้จะออกจากไข่แล้วกัดกินใบ ดอก เมื่อโตขึ้นมาจะเจาะเข้าไปในผล ทำให้ผลเสียคุณภาพและเน่า ช่วงออกดอกเป็นช่วงที่หนอนระบาดมากที่สุดประมาณเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม

แมลงหวี่ขาว (Bemisia tabasi)

เป็นพาหะของเชื้อไวรัสทำให้ต้นมะเขือเทศเป็นโรคหด ใบหงิก โรคไวรัส เป็นแมลงตัวเล็ก ๆ จะเกาะตามกิ่งก้านใบมะเขือเทศ

การป้องกันกำจัด โดยฉีดพ่นยาจำพวก Dimethoae ผสมพอนีตพ่นทุก ๆ 2-3 วัน จนกระทั่งติดดอก

สัตว์ศัตรูพืช

จากการสำรวจพบว่าบางพื้นที่มีหนูเข้ากินและทำลายผลของมะเขือเทศในช่วง
จะสุก แต่ได้รับความเสียหายไม่มากนัก เพราะเกษตรกรป้องกันกำจัดโดยการใช้น้ำยาเบื่อ
คลุกเหยื่ออาหารวางไว้ในแปลงมะเขือเทศ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือเทศ

ก่อนการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกมะเขือเทศ

บ้านสามะคำ ตำบลสันติสุข อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

ปี 2532/2533

ชื่อเกษตรกร _____ อายุ _____ ปี
 บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
 ชื่อ สกุนต์ ผู้สัมภาษณ์ _____
 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ _____
 แบบสัมภาษณ์เลขที่ _____ รหัสคอมพิวเตอร์

1 2

--	--

ชุดที่ 1 โปรดใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกและให้ตอบสำหรับการผลิตมะเขือเทศ ฤดู
 การผลิต 2532/2533

ตอนที่ 1 ระบบพืชและการเตรียมดิน

1. ฤดูหลังนาปี 2532 ท่านปลูกพืชอะไรบ้างในتنا จำนวนกี่ไร่

พืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)

[3][4]

[5][6]

[7][8]

2. เกษตรกรมีการไถดินหรือไม่ ไถ [9]
ไม่ไถ [10]
3. ถ้าไถเกษตรกรไถกี่ครั้ง _____ เหตุใดจึงต้องไถ _____ [11]
4. ถ้าไม่ไถ เพราะเหตุใด
( ) ก. แรงงานไม่พอ และ ไม่มีเวลาพอ
( ) ข. ไม่มีเครื่องไถ
( ) ค. คิดว่าไม่จำเป็น [12]
5. เกษตรกรทำการพรวนดินกี่ครั้ง _____ [13]
6. เกษตรกรใช้เครื่องมืออะไรในการพรวนดิน
( ) ก. แทรกเตอร์
( ) ข. จอบ [14]
7. ขนาดของแปลงปลูมะเขือเทศกว้าง _____ เมตร สูง _____ เมตร [15] [16] [17] [18]
8. ขนาดร่องน้ำข้างแปลง กว้าง _____ ซม.

ตอนที่ 2 การเตรียมแปลงเพาะกล้าและวิธีเพาะกล้า

1. เกษตรกรปลูมะเขือเทศพันธุ์อะไร _____ [19]
2. เมล็ดที่ปลูได้จากแหล่งใด _____ [20]
3. เกษตรกรเริ่มทำการเพาะเมล็ดเมื่อใด (วัน เดือน ปี) _____ [21]
4. วิธีการเพาะเมล็ด
( ) ก. ทว่านเมล็ดโดยตรงลงบนแปลงเพาะเมล็ด [22]
( ) ข. ผสมกับดินหรืออินทรีย์วัตถุก่อนทว่านลงแปลง [23]
( ) ค. วิธีการอื่น ๆ (อธิบาย) _____ [24]
5. เกษตรกรใช้สารเคมีคลุกเมล็ดก่อนปลูหรือไม่
( ) ก. ใช่
( ) ข. ไม่ใช่ [24]

6. เกษตรกรกลบเมล็ดอย่างไร
- ( ) ก. ใช้ดินกลบเมล็ด
- ( ) ข. ใช้วัสดุกลบเมล็ด (เช่น ปุ๋ยคอก ฯลฯ)
- ( ) ค. อื่น ๆ (ระบุวิธี) _____ [25]
7. กรณีที่ใช้วัสดุกลบเมล็ด วัสดุที่ใช้ประกอบด้วยอะไรบ้าง
- _____ [26]
8. เกษตรกรคลุมแปลงเพาะเมล็ดหรือไม่ ( ) คลุม
- ( ) ไม่คลุม [27]
9. ถ้าคลุมเกษตรกรใช้วัสดุอะไร
- ( ) ฟางข้าว
- ( ) วัสดุอื่น ๆ ระบุ _____ [28]
10. เกษตรกรให้น้ำโดยวิธีใด
- ( ) ใช้น้ำรด
- ( ) ระบบน้ำหยด
- ( ) อื่น ๆ (ระบุชนิด) _____ [29]
11. เกษตรกรใช้ปุ๋ยในแปลงเพาะกล้าหรือไม่
- ( ) ใช้
- ( ) ไม่ใช้ [30]
12. กรณีที่ใช้ เกษตรกรใช้ปุ๋ยสูตรใดและใช้อย่างไร
- ปุ๋ยสูตร 21-0-0
- ปุ๋ยสูตร 46-0-0
- ปุ๋ยสูตร 15-15-15
- ปุ๋ยสูตรอื่น ๆ _____ [31] [32] [33]

ตอนที่ 3 การปลูมะเขือเทศ

1. เกษตรกรใช้อายุกล้า _____ วัน [34]
2. เกษตรกรใช้ระยะปลูกเท่าไร ระยะระหว่างแถว _____ ซม.
ระยะระหว่างต้น _____ ซม. [35] [36]
3. เกษตรกรใช้วัสดุอะไรคลุมแปลง
( ) ฟางข้าว
( ) วัสดุอื่น ๆ (ระบุชนิด) _____ [37]
4. การกำจัดวัชพืช
  - 4.1 เกษตรกรมีการควบคุมและกำจัดวัชพืชอย่างไร
( ) กำจัดด้วยมือ
( ) ใช้ยาปราบวัชพืช
( ) ไม่มีการควบคุม
( ) วิธีการอื่น ๆ ให้ระบุ _____ [38]
  - 4.2 กรณีกำจัดวัชพืชด้วยมือ
( ) เกษตรกรกำจัดวัชพืชทั้งหมดกี่ครั้ง _____ [39]
( ) เกษตรกรใช้เครื่องมืออะไรในการกำจัดวัชพืช _____ [40]
5. การใช้ปุ๋ย
  - 5.1 เกษตรกรมีการใช้อินทรีย์วัตถุหรือไม่
( ) ใช่
( ) ไม่ใช่ [41]

5.2 บันทึกการใช้ปุ๋ยเคมีของเกษตรกรในฤดูกาลผลิต 2532/33
(โปรดกรอกข้อมูลลงในตารางบันทึกต่อไปนี้)

ลำดับชนิดของปุ๋ย ที่เคยใช้	สูตรหรือ ชนิดของปุ๋ย	แหล่งที่มา ได้จากใคร	ช่วงอายุของ พืชขณะใส่ปุ๋ย	อัตรา กก./ไร่	วิธีการใช้
1					
2					
3					
4					
5					

[42] [43] [44] [45] [46] [47] [48] [49] [50] [51] [52] [53] [54]
[55] [56] [57] [58] [59] [60] [61]

6. การให้น้ำ

6.1 เกษตรกรให้น้ำแปลงมะเขือเทศอย่างไร

( ) ให้น้ำตามร่อง

( ) ใช้น้ำรดน้ำ

[62]

6.2 เกษตรกรให้น้ำกี่ครั้ง _____ ต่อสัปดาห์

[63] [64]

7. บันทึกช่วงเวลาการเก็บเกี่ยว

ครั้งที่ของการ เก็บเกี่ยว	วันที่เก็บเกี่ยว	ปริมาณขาย ก.ก.		ราคาขาย (บาท/ก.ก.)	
		โรงงาน	ตลาด	ราคาโรงงาน	ราคาตลาด
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
ผลผลิตรวม					
คิดเป็นมูลค่ารวม					

64 65 66 67 71 72 75 76 79 80 81 82 83 84 85 86
68 69 70 73 74 77 78

8. ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกและจัดการมะเขือเทศจากที่ไหน

- ( ) เพื่อนบ้าน
 ( ) นักส่งเสริมการเกษตร
 ( ) อื่น ๆ (ระบุ) _____

87 88

แบบสอบถามเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
 หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกมะเขือเทศ
 บ้านสันมะค่า ตำบลสันติสุข อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
 ปี 2534/2535

ชื่อเกษตรกร _____ อายุ _____ ปี
 บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัดเชียงใหม่
 ชื่อ สurname ผู้สัมภาษณ์ _____
 วัน เดือน ปี ผู้สัมภาษณ์ _____
 แบบสัมภาษณ์ เลขที่ _____ รหัสคอมพิวเตอร์
 1 2 3
 [ ] [ ] [ ]

ชุดที่ 2 โปรดใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกและให้ตอบสำหรับการผลิตมะเขือเทศหลังจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีในฤดูกาลผลิตปี 2534/2535 ในเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือเทศ

1.1 สถานภาพสมรส

( ) แต่งงานแล้ว

( ) โสด

( ) หย่าร้าง

[⁴]

1.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด _____ คน

[⁵][⁶]

1.3 เพศชาย _____ คน

[⁷][⁸]

1.4 เพศหญิง _____ คน

[⁹][¹⁰]

1.5 แรงงานในครอบครัวที่ช่วยปลูกมะเขือเทศ

[¹¹][¹²]

1.6 สภาพการศึกษา

- ( ) ไม่ได้เรียนหนังสือ [13]
 ( ) จบประถมศึกษา
 ( ) จบมัธยมศึกษา
 ( ) อื่น ๆ ระบุ _____

1.7 ท่านปลูกมะเขือเทศมาเป็นเวลา _____ ปี [14]

1.8 พื้นที่ปลูกมะเขือเทศทั้งหมด _____ ไร่ (ทั้งของตนเองและเช่า) [15]

1.9 จากการปลูกมะเขือเทศที่ผ่านมาท่านมีปัญหาอะไรบ้าง

- ( ) ชาตนา ( ) โรค [16]
 ( ) แมลง ( ) อื่น ๆ ระบุ [17]

1.10 ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการจัดการดูแลรักษามะเขือเทศมาจากไหน

แหล่งความรู้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. เกษตรตำบล	( )	( )	( )	( )	( ) [18]
2. ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิต	( )	( )	( )	( )	( ) [19]
3. ตำราและเอกสารแนะนำ	( )	( )	( )	( )	( ) [20]
4. เพื่อนบ้าน	( )	( )	( )	( )	( ) [21]
5. พ่อค้าคนกลาง	( )	( )	( )	( )	( ) [22]
6. โรงงานอุตสาหกรรม	( )	( )	( )	( )	( ) [23]

ตอนที่ 2 ทักษะคติของเกษตรกรหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เทคโนโลยีที่แนะนำ	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	ไม่เห็นด้วย
1. ระยะปลูก 45x50 ซม.					[24]
2. การใช้ฟางข้าวเป็นวัสดุคลุมแปลง					[25]
3. การใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ปุ๋ยคอกและปุ๋ยราดทรงก้นหลุม					[26]
4. อัตราปุ๋ยสูตร 15-15-15 ในอัตรา 100 กก./ไร่					[27]
5. วิธีการใส่ปุ๋ยโดยวิธีการขุดเป็นร่องเล็ก ๆ โรยปุ๋ยกลบดิน					[28]
6. การกำจัดวัชพืชก่อนการใส่ปุ๋ย					[29]
7. หลังการใส่ปุ๋ยให้น้ำทันที					[30]
8. อายุกลั่มมะเขือเทศที่เหมาะสม 25-30 วัน					[31]

ความรู้ที่ได้รับ	ได้ความรู้มากที่สุด	ได้ความรู้มาก	ไม่ทราบ (เฉย ๆ)	ได้ความรู้ น้อย	ไม่เห็นด้วย	
4.5 การป้องกันกำจัด โรค	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁴]
5. สารเคมี						
5.1 การใช้สารเคมี และวิธีการพ่นสารเคมี	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁵]
5.2 การแนะนำการ ใช้ยาป้องกันกำจัด ศัตรูพืช	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁶]
5.3 ข้อปฏิบัติความ ปลอดภัยหลังการ พ่นยา	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁷]

ตอนที่ 4 การเก็บเกี่ยวและผลผลิต

ก) การเก็บเกี่ยวและผลผลิตแปลงทดสอบ

จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว	การเก็บเกี่ยว วัน/เดือน/ปี	แหล่งรับซื้อ	ผลผลิต รวม	ราคา กก./ บาท	รวมเป็นเงิน บาท
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
รวม					

[48]

[49] [50]

[51] [52]

[53] [54]

[55] [56]

[57] [58]

[59] [60]

[61] [62]

ข) การเก็บเกี่ยวและผลผลิตแปลงเกษตรกร

จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว	การเก็บเกี่ยว วัน/เดือน/ปี	แหล่งรับซื้อ	ผลผลิต /กก.	ราคา กก./ บาท	รวมเป็นเงิน
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
รวม					

[63]

[64] [65]

[66] [67]

[68] [69]

[72] [73]

[74] [75] [76] [77]

[70] [71]

ตอนที่ 5 ต้นทุนการผลิต

ก) ค่าจ้างแรงงานแปลงทดสอบ

จำนวนครั้ง	ค่าแรงงาน					ช.ม.
	เตรียมแปลง /คน	จำนวน/วัน	การกำจัดวัชพืช /คน	จำนวน/วัน	ใส่ปุ๋ย/คน	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
รวม						

[78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85] [86] [87] [88] [89] [90]

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ [91]

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ข) ค่าสารเคมีแปลงทดสอบ

สารเคมี	จำนวน กก./ไร่	ราคา กก./บาท	จำนวนเงิน บาท
1. ปุ๋ย สูตร 15-15-15 21-0-0			[92] [93] [94] [87] [88] [89] [95] [96] [97]
2. สารเคมีกำจัดศัตรูพืช			[98] [99] [100] [101] [102] [103] [104] [105] [106]
1.			
2.			
3.			
4.			

ค) ค่าจ้างแรงงานแปลงเกษตรกร

จำนวนครั้ง	ค่าแรงงาน												
	เตรียมแปลง /คน	จำนวน/วัน	การกำจัดวัชพืช /คน	จำนวน/วัน	ใส่ปุ๋ย/คน	ช.ม.							
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
รวม													
[107]	[108]	[109]	[110]	[111]	[112]	[113]	[114]	[115]	[116]	[117]	[118]	[119]	[120]

ง) คำสารเคมีแปลงเกษตรกร

ชนิดสารเคมี	จำนวน กก./ไร่	ราคา กก./บาท	จำนวนเงิน บาท
1. ปุ๋ย			
1.			[121] [122] [123]
2.			[124] [125] [126]
3.			[127] [128] [129]
2. สารเคมี			
1.			[130] [131] [132]
2.			[133] [134] [135]
3.			[134] [135] [136]
4.			[137] [138] [139]

ตอนที่ 6 ปัญหาการนำเอาเทคโนโลยีที่ถ่ายทอดไปปฏิบัติ

ท่านคิดว่าเมื่อท่านนำเอาเทคโนโลยีที่ได้รับจากการถ่ายทอดไปใช้มีปัญหหรือไม่

1. ระยะปลูก 45 x 50 ซม.

( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____

[140] [141]

( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____

[142] [143]

2. การใช้ฟางข้าวเป็นวัตถุดิบแปลง

( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____

[144] [145]

( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____

[146] [147]

3. วิธีการใส่ปุ๋ยโดยวิธีการชุดเป็นร่องเล็ก ๆ โรยปุ๋ยกลบดินแล้วให้น้ำ

( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [148] [149]

( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [150] [151]

4. การกำจัดวัชพืชก่อนการใส่ปุ๋ย

( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [152] [153]

( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [154] [155]

5. การใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ปุ๋ยคอก และปุ๋ยราดรองกันหลุม

( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [156] [157]

( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [158] [159]

ตอนที่ 7 การตอบสนองของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการปลูกมะเขือเทศ
ให้ (/) ที่ท่านคิดว่าถูกต้องที่สุด (ใช้การสังเกตประกอบ)

กิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
1. การเปลี่ยนปัจจัยการผลิต หลังการทดสอบ						
- หนักรูปลูกที่ใช้	( )	( )	( )	( )	( )	[160]
- การใช้ฟางข้าวคลุมแปลง	( )	( )	( )	( )	( )	[161]
- การกำจัดวัชพืช	( )	( )	( )	( )	( )	[162]
- ระยะปลูก	( )	( )	( )	( )	( )	[163]
2. ความสนใจกับงานทดสอบ	( )	( )	( )	( )	( )	[164]
3. ประโยชน์ที่ได้รับจาก เทคโนโลยี	( )	( )	( )	( )	( )	[165]
4. ความต่อเนื่องของแปลง ทดสอบ	( )	( )	( )	( )	( )	[166]

5. การที่ท่านปฏิบัติตามวิธีการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกมะเขือเทศท่านต้องลงทุนเพิ่มขึ้นหรือไม่

( ) ลงทุนเพิ่ม

( ) ไม่เพิ่ม

[167]

กรณีถ้าเพิ่มจะได้แหล่งสนับสนุนจากที่ไหน

( ) มีอยู่แล้ว (ของตนเอง)

( ) กู้จากเพื่อนบ้าน

( ) กู้จากสถาบันการเงิน (เช่น ธนาคาร, สหกรณ์, ฯลฯ)

[168]

( ) อื่น ๆ

6. การเอาใจใส่ในแปลงทดสอบ (ใช้วิธีการสังเกตประกอบ)

การปฏิบัติในแปลงทดสอบ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	จำนวนครั้งต่อฤดู
1. แปลงเพาะกล้า			
- พนยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช			[169] [170]
- ใส่ปุ๋ย			[171] [172]
- รดน้ำ			[173] [174]
- กำจัดวัชพืช			[175] [176]
2. แปลงปลูก			
- กำจัดวัชพืช			[177] [178]
- ใส่ปุ๋ย			[179] [180]
- พนยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช			[181] [182]
- ให้น้ำ			[183] [184]
- กำจัดวัชพืช			[185] [186]

7. ในครอบครัวของท่านใครเป็นผู้ตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

กิจกรรม	สามี	ภรรยา	ร่วมกันตัดสินใจ	
- การเลือกพันธุ์ปลูก	( )	( )	( )	[187]
- การเพาะกล้า	( )	( )	( )	[188]
- การขยายกล้าปลูก	( )	( )	( )	[189]
- การใส่ปุ๋ย	( )	( )	( )	[190]
- การกำจัดวัชพืช	( )	( )	( )	[191]
- การกำจัดแมลง	( )	( )	( )	[192]
- การให้น้ำ	( )	( )	( )	[193]
- การเก็บเกี่ยว	( )	( )	( )	[194]
- การตลาด	( )	( )	( )	[195]
- ส่งโรงงาน	( )	( )	( )	[196]
- ส่งตลาด	( )	( )	( )	[197]

แบบสอบถามเกษตรกรผู้ไม่เข้าร่วมโครงการ
 หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปลูกมะเขือเทศ
 บ้านสันมะค่า ตำบลสันติสุข อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
 ปี 2534/2535

ชื่อเกษตรกร _____ อายุ _____ ปี
 บ้านเลขที่ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____ อำเภอ _____ จังหวัด _____
 ชื่อ สกล ผู้สัมภาษณ์ _____
 วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ _____
 แบบสัมภาษณ์เลขที่ _____ รหัสคอมพิวเตอร์
 1 2 3

--	--	--

ชุดที่ 3 โปรดใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อที่เลือกและให้ตอบสำหรับการผลิตมะเขือเทศหลังจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีในฤดูกาลผลิตปี 2534/2535 ในเกษตรกรที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือเทศ

- 1.1 สถานภาพสมรส [⁴]
 ( ) แต่งงานแล้ว
 ( ) โสด
 ( ) หย่าร้าง
- 1.2 จำนวนสมาชิกในครอบครัวทั้งหมด _____ คน [⁵]
- 1.3 เพศชาย _____ คน [⁶]
- 1.4 เพศหญิง _____ คน [⁷]
- 1.5 แรงงานในครอบครัวที่ช่วยปลูกมะเขือเทศ _____ คน [⁸]

1.6 สภาพการศึกษา [9]

- ( ) ไม่ได้เรียนหนังสือ
- ( ) จบประถมศึกษา
- ( ) จบมัธยมศึกษา
- ( ) อื่น ๆ ระบุ _____

1.7 ทำนปลูกมะเขือเทศมาเป็นเวลา _____ ปี [10]

1.8 พื้นที่ปลูกมะเขือเทศทั้งหมด _____ ไร่ _____ งาน [11] [12]

1.9 วิธีการปลูกมะเขือเทศ

วิธีการ	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
การเตรียมแปลง			
- การเตรียมหลุมปลูกรองกันหลุมด้วยปุ๋ยสูตร 15-15-15			
ปุ๋ยคอก และฟุราดา	( )	( )	[13]
- การใช้ปูนขาวปรับความเป็นกรดเป็นด่างของดิน	( )	( )	[14]
การเตรียมกล้าและการปลูก			
- อายุกล้าที่ใช้ปลูก 25-30 วัน	( )	( )	[15]
- ระยะปลูก 50 x 40 ซม.	( )	( )	[16]
การดูแลรักษา			
- การกำจัดวัชพืชก่อนการใส่ปุ๋ย	( )	( )	[17]
- การใช้ฟางคลุมแปลง	( )	( )	[18]
- วิธีการใส่ปุ๋ยวิธีการชุดเป็นร่วมแล้ว	( )	( )	[19]
โรยปุ๋ยกลบดิน	( )	( )	[20]
- หลังการใส่ปุ๋ยแล้วให้น้ำทันที	( )	( )	[21]
1.10 พันธุ์มะเขือเทศที่ท่านใช้ปลูก			[22]
1.11 ผลผลิตที่ได้ _____ ก.ก.ต่อไร่			[23] [24] [25]

1.12 ปัญหาที่เคยประสบในการปลูกมะเขือเทศ ท่านมีปัญหอะไรบ้าง

1. ( ) ขาดน้ำ   2. ( ) โรค
3. ( ) แมลง   4. ( ) อื่น ๆ ระบุ   [26]

1.13 ท่านทราบหรือไม่ว่ามีการทำแปลงสาธิตและทดสอบมะเขือเทศในหมู่บ้าน
(กรณีไม่ทราบไม่ต้องถามตอนที่ 2 และ 3)

1. ( ) ทราบ   2. ( ) ไม่ทราบ   (1) [27]

ตอนที่ 2 ทักษะคติของเกษตรกรหลังถ่ายทอดเทคโนโลยี

เทคโนโลยีที่แนะนำ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	ไม่เห็นด้วย
1. ระยะปลูก 45x50 ซม.	( )	( )	( )	( )	[28]
2. การใช้ฟางข้าวเป็นวัสดุ คลุมแปลง	( )	( )	( )	( )	[29]
3. การใช้ปุ๋ยสูตร 15-15-15	( )	( )	( )	( )	[30]
4. อัตราปุ๋ยสูตร 15-15-15 100 กก./ไร่	( )	( )	( )	( )	[31]
5. วิธีการใส่ปุ๋ยโดยวิธีการ ขุดเป็นร่องเล็ก ๆ ใรอบ ปุ๋ยกลบดิน	( )	( )	( )	( )	[32]
6. การกำจัดวัชพืชก่อนการ ใส่ปุ๋ย	( )	( )	( )	( )	[33]
7. หลังจากใส่ปุ๋ยแล้ว ให้ น้ำทันที	( )	( )	( )	( )	[34]
8. อายุกล้ามะเขือเทศที่ เหมาะสม 25-30 วัน	( )	( )	( )	( )	[35]

ตอนที่ 3 ความรู้การปลูกมะเขือเทศหลังจากการถ่ายทอดเทคโนโลยี
ท่านคิดว่าหลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีแล้วท่าน ได้รับความรู้เกี่ยวกับอะไร
เพิ่มขึ้นบ้าง

ความรู้ที่ได้รับ	ได้รับความรู้มากที่สุด	ได้รับความรู้มาก	ได้รับความรู้ปานกลาง	ได้รับความรู้ น้อย	ได้รับความรู้ น้อยมาก	
1. การเตรียมดินปลูกมะเขือเทศ						
1.1 การใส่ปูนขาวเพื่อปรับ pH ของดิน	( )	( )	( )	( )	( )	[³⁶]
1.2 การเตรียมหลุมปลูก	( )	( )	( )	( )	( )	[³⁷]
1.3 การใช้ปุ๋ยรองพื้น	( )	( )	( )	( )	( )	[³⁸]
2. การเตรียมกล้า						
2.1 อายุกล้าที่ใช้ปลูก	( )	( )	( )	( )	( )	[³⁹]
2.2 การย้ายกล้า	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁰]
2.3 การใส่ปุ๋ยต้นกล้า	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴¹]
2.4 การป้องกันการกำจัดโรคกล้า	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴²]
3. การปลูกมะเขือเทศ						
3.1 ระยะปลูก (50x40 ซม.)	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴³]
4. การดูแลรักษา						
4.1 การกำจัดวัชพืช	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁴]
4.2 การใช้ปุ๋ยสูตรต่าง ๆ	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁵]

ความรู้ที่ได้รับ	ได้ความรู้มากที่สุด	ได้ความรู้มาก	ไม่ทราบ (เฉย ๆ)	ได้ความรู้ น้อย	ไม่เห็นด้วย	
4.3 วิธีการใส่ปุ๋ย	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁶]
4.4 การให้น้ำ	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁷]
4.5 การป้องกันกำจัด	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁸]
5. สารเคมี						
5.1 การแนะนำการใช้ยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช	( )	( )	( )	( )	( )	[⁴⁹]
5.2 วิธีการพ่นยา	( )	( )	( )	( )	( )	[⁵⁰]
5.3 ข้อปฏิบัติความปลอดภัยหลังการพ่นยา	( )	( )	( )	( )	( )	[⁵¹]

ตอนที่ 4 แหล่งความรู้หรือบุคคลผู้ถ่ายทอดความรู้
ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการปลูกและการจัดการดูแลรักษามะเขือเทศมาจากไหน

แหล่งความรู้	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยมาก	
1. เกษตรตำบล						[⁵²]
2. ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิต						[⁵³]
3. เอกสารหรือหนังสือต่าง ๆ						[⁵⁴]
4. เพื่อนบ้านเข้าร่วมโครงการ						[⁵⁵]
5. พ่อค้าคนกลาง						[⁵⁶]
6. โรงงานอุตสาหกรรม						[⁵⁷]

ตอนที่ 5 การเก็บเกี่ยวผลผลิตและต้นทุนการผลิต

1) การเก็บเกี่ยวผลผลิต

จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว	การเก็บเกี่ยว วัน/เดือน/ปี	แหล่งรับซื้อ	ผลผลิต /กก.	ราคา กก./ บาท	รวมเป็นเงิน บาท
1					
2					
3					
4					
5					
6					
รวม					

[58] [59]

[60] [61]

[62] [63]

[64] [65]

[68] [69]

[70] [71]

[66] [67]

[72] [73]

2) ต้นทุนการผลิต

จำนวนครั้ง	ค่าแรงงาน					ช.ม.
	เตรียมแปลง	จำนวน/วัน	การกำจัดวัชพืช /คน	จำนวน/วัน	การใส่ปุ๋ย	
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
รวม						

[74] [75] [76] [77] [78] [79] [80] [81] [82] [83] [84] [85]
[86]

3) ค่าสารเคมี

สารเคมี	จำนวน กก./ไร่	ราคา กก./บาท	จำนวนเงิน บาท
1. ปุ๋ย			
1.			[87] [88] [89] [90] [91] [92] [93]
2.			[94] [95] [96] [97] [98] [99] [100]
3.			[101] [102] [103] [104] [105] [106]
2. สารเคมี กำจัดศัตรูพืช			
1.			[107] [108] [109] [110] [111] [112]
2.			[113] [114] [115] [116] [117] [118]
3.			[119] [120] [121] [122]
4.			[123] [124] [125] [126] [127] [128]

ตอนที่ 6 ปัญหาการนำเอาเทคโนโลยีที่ถ่ายทอดไปปฏิบัติ

ท่านคิดว่าเมื่อก่อนนำเอาเทคโนโลยีที่ได้รับจากการถ่ายทอดไปใช้มีปัญหาหรือไม่

1. ระยะปลูก 45 x 50 ซม.

( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____

[129] [130]

( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____

[131] [132]

2. การใช้ฟางข้าวเป็นวัตถุดิบแปลง
- ( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [133] [134]
- _____
- ( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [135] [136]
- _____
3. วิธีการใส่ปุ๋ยโดยวิธีการจุดเป็นร่องเล็ก ๆ โรยปุ๋ยกลบดินแล้วให้น้ำ
- ( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [137] [138]
- _____
- ( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [139] [140]
- _____
4. การกำจัดวัชพืชก่อนการใส่ปุ๋ย
- ( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [141] [142]
- _____
- ( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [143] [144]
- _____
5. การใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 ปุ๋ยคอก และปุ๋ยราดานรองกันหลุม
- ( ) ไม่มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [145] [146]
- _____
- ( ) มีปัญหาในการนำไปปฏิบัติ เพราะ _____ [147] [148]
- _____

	ประวัติผู้เขียน
ชื่อ-สกุล	นายจตุรงค์ พวงมณี
วัน เดือน ปีเกิด	3 ตุลาคม 2497
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> -สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่โรงเรียน อำมาตย์พานิชนุกูล จังหวัดกระบี่ เมื่อปีการศึกษา 2513 -สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนก เกษตรกรรม ที่วิทยาลัยเกษตรกรรมน่าน เมื่อ ปีการศึกษา 2519 -สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สาขาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เมื่อปีการศึกษา 2525
ประสบการณ์การทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> -ลูกจ้างชั่วคราว โครงการศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิต ทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2519 -เจ้าพนักงานการเกษตร ระดับ 2 โครงการศูนย์วิจัย เพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2521 -นักวิชาการเกษตร ระดับ 3 ปี พ.ศ. 2525 นักวิชาการเกษตร ระดับ 4 ปี พ.ศ. 2529 นักวิชาการเกษตร ระดับ 5 ปี พ.ศ. 2532-ปัจจุบัน ณ ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่